

Imaamiuden merkityksen perustelu Koraanilla

Prof. Reza Elahimanesh, Faculty of Islamic Denominations, Qom 23.1.2013

Keskustelumuistion kirjasi Kari Vitikainen

Shiitit näkevät islamin viimeisenä ilmoituksena. Tämä ilmoitus on annettu erityisesti profeetan huoneelle. Shiialaisen tradition mukaan profeetta valitsi jälkeensä seuraajakseen vävynsä (Fatiman puoliso) ja serkkunsa Ali ibn Abi Talibin. Alia imaamiudessa seurasivat Alin pojat Hasan ja Hussein. Viimeinen imaami Muhammad al Mahdi katosi jo lapsuudessaan ollen ensin poissa lyhyemmän jakson (874-941) puhuen tällöin edustajiensa välityksellä ja kadottuaan sen jälkeen kotonaan vuonna 941. Mahdin kuitenkin uskotaan elävän tunnistamattomana keskuudessamme. Shiialaisen uskon mukaan 12. imaami Mahdi ilmestyy maailman lopulla yhdessä Jeesuksen kanssa.

Shiitit uskovat, että imaami on islamin johtaja, joka toimii välimiehenä Jumalan ja ihmisten välillä. Koraanin kokonaisuudesta on mahdollista ymmärtää imaamiuden olemassaolon välttämättömyys. Perustelu ketju kulkee näin:

- 1) Koraanin mukaan luomakunnalla on merkitys (Koraanista jakeet: 15:85, 16:3, 45:22)
- 2) Kaikki luotu on luotu ihmistä varten (Koraanista jakeet: 16:12, 14:32, 31:20, 2:29, 45:13)
- 3) Ihminen luotiin ylistämään Jumalaa (Koraanista jakeet: 51:52)

Luomakunnalle antaa merkityksen se, että luomakunnassa on aina joku, joka ylistää Jumalaa. Kysymys kuuluu, millaista ylistystä ja kenen suorittamaa on tämä luomakunnalle merkityksen antava ylistys?

Koraanin jakeissa 36:60-62 edellyttää sellaista ylistystä, jonka kanssa Saatanalla ei ole mitään tekemistä.

*Enkö Minä velvoittanut teitä, Aadamin lapset, olemaan palvelematta perkelettä? Totisesti hän on teidän ilmivihollisenne. Ja enkö sen sijaan käskenyt palvelemaan Minua ollaksenne oikealla tiellä. Onhan perkele totisesti johtanut harhaan lukuisia sieluja joukostanne. Kuinka ette sittenkään älynneet?*¹

Kenellä on tällaista ylistystä? Ei kellään, paitsi yhdellä ryhmällä. Koraani esittelee tämän ryhmän (15:40).

Hän (Saatanana) sanoi: »Herra, koska olet aiheuttanut lankeemukseni, aion kaunistaa tekoni ihmisille maan päällä ja saattaa heidät kaikki lankeamaan paitsi Sinun vilpittömiä palvelijoitasi.»

Vilpittömät palvelijat ylistävät ilman, että saatanana pystyy heihin vaikuttamaan. Englanniksi sana vilpittömyys on käännetty ”devoted”. Arabiksi kaikissa seuraavissa suurissa esiintyy sana ”muhless”. Käännöksissä sana vaihtelee, joten käännöksissä jakeiden yhtenäisyys ei näy selvästi.

Koraanissa on esimerkkejä antautuneista palvelijoista. Antautuneita ovat esimerkiksi Mooses (19:51) ja Joosef (12:24). Koraani esittelee myös kriteerit antautuneille palvelijoille:

- 1) Saatanalla ei ole heihin vaikutusta (15:40)
- 2) Kaikki ihmiset vastaavat tulevassa maailmassa teoistaan, mutta antautuneisiin pätee eri kriteerit (37:39-40)
- 3) Antautuneet osaavat oikein kuvailla Jumalaa (37:159-160)
- 4) Kaikki muut tullaan tuomitsemaan paitsi antautuneet (37:127-128)

Miksi näillä antautuneilla on eri ominaisuudet?

Antautuneet ovat antautuneet niin totaalisesti, että Saatanalla ei ole heihin vaikutusta. Koska heillä ei ole maailmallisuutta, he menevät taivaaseen ilman tuomiota. Jumala kuvaa itsensä näiden antautuneiden kielen kautta. Antautuneet ajattelevat vain Jumalaa, heille edes taivas ei ole tärkeä.

¹ Käännökset Jaakko Hämeen-Anttilan Koraanin käännöksestä

Maailmaa kasassa pitävä voima on näiden antautuneiden rukous. Antautuneita ovat olleet profeetat, profeetta Muhammed, Muhammedin seuraaja Ali ja häntä seuranneet imaamit. Kaikilla antautuneilla on ollut kaksi yhteistä ominaisuutta 1) synnittömyys ja 2) rajaton tietämys. 12. Imaami, kadoksissa oleva Mahdi, on edelleen maailmassa. Hän elää keskuudessamme tunnistamattomana. Shiialaisen uskon mukaan Mahdin ylistys on tänään ”antautuneen ylistystä”. Näin ollen Mahdi antaa tämän päivän maailmalle sen merkityksensä.